

2020. június X. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

„a helyi érték”

KARDOSKÚTI HIRMONDO

KARDOSKÚT KÖZSÉG INGYENES KÖZÉLETI IDŐSZAKI LAPJA

Fotó: VP

2020

„Kezd azzal, ami fontos, azután ami lehetséges, majd hirtelen azon kapod magad, hogy azt teszed, ami lehetetlen.”

(Assisi Szent Ferenc)

Assisi Szt. Ferenc bölcs mondását szem előtt tartva, kitartó munkával a Kardoskúti Napköziotthonos Óvoda elnyerte a Zöld Óvoda címet, melynek három évig jogosan leszünk birtokában. A későbbiek során szeretnénk újra és újra megújítani, míg elérjük az Örökös Zöld Óvoda rangot. A jövőben is ennek megfelelően, belső indítástól vezérelve ennek szellemében folytatjuk a környezet-tudatos nevelést, csak úgy, mint a mögöttünk lévő nevelési évben.

Eddigi hagyományaink szerint szoros

kapcsolatot ápolunk a KMNP Sóstói telepével, melynek vezetője Lengyel György lett. Amikor csak tehetjük, odalátogatunk tanulmányi túra keretében, mint ez év februárjában is tettük az újszülött bárányokat megfigyelni.

Az elmúlt évek tapasztalatait átgondolva a veteményes kertünket átalakítottuk magasággyakká, azokban folytatjuk a zöldségtermesztés ismereteinek átadást. Továbbra is külön gyűjtjük a papír hulladékot, a használt elemeket, kisméretű akkumulátorokat és színes kupakokat. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a község azon lakosainak, akik segítik ezt a tevékenységünket azzal, hogy a háztartásukban keletkezett ezen hulladékokat behozzák

az óvodába, példát mutatva gyermekeinknek.

Udvarunkon, Gombkötő Lajos, Süle Imre és munkatársai jóvoltából használatba vehették óvodásaink a Baksa Gyöngyi kerámia művész által alkotott gyönyörű ivó kutunkat, melyet egy orosházi vállalkozó adományából finanszíroztuk. A kút beszerelését Kardoskút Község Önkormányzata támogatta. Az EFOP pályázatok kereteiben egészségnapokat, mesedélutánokat szerveztünk, lebonyolítottuk a mozgásos játékok foglalkozásokat. A pályázatnak és a közreműködők áldozatos munkájának köszönhetően számtalan eszközzel, játékkal, berendezéssel gyarapodott intézményünk.

(Folytatás a 2. oldalon.)

(Folytatás az első oldalról.) A nevelési év során tartalmas külön foglalkozásokon vehettek részt a gyermekek, úgymint evangélikus hitoktatás (Laczkai János lelkész), néptánc (Varga Sándor Tivadar) és angol nyelvhez szoktató foglalkozás (Süle Márta). A veszélyhelyzet enyhülésével minden óvodásunkat újra fogadhatjuk, így egy

rövid, de bensőséges ünnepéssel méltó módon el tudtuk búcsúztatni a szeptembertől iskolába járó gyermekeinket. Köszönetemet szeretném kifejezni egész éves támogatásáért Varga Pál polgármester Úrnak, Kardoskút Község Képviselő-testületének, Kardoskút Község Önkormányzatának hivatali dolgozóinak, az óvoda

Szülői Szervezetének, a Kardoskút Községért Közalapítványnak, a Móra Ferenc Művelődési Ház és Községi Könyvtárnak, és együttműködő partnereinknek: Körös-Maros Nemzeti Park (Sóstói-telep), Kardoskúti Faluszéptő és Turisztikai egyesület, Széltapogatók Nonprofit Kft. Emellett Kardoskút község minden lakosának,

aki szeretettel gondol óvodánkra. Végül nagy-nagy köszönet illeti minden munkatársamat, akik mindenkor becsülettel helytállnak a hétköznapiakban és ünnepnapokon.

Munkatársaim nevében is, ezúton kívánok mindenkinek tartalmas, szép nyarat!

Patócs Éva óvodavezető

Fotók: VP

Pályázati eredményeink egy része képekben.

Polgármesteri tájékoztató

Kedves Kardoskútiak!

Engedjék meg, hogy a következőkben beszámoljak Önöknek a mögöttünk álló időszak történéseiről.

A hagyományoknak megfelelően február első napjaiban közmeghallgatás keretében tájékoztattuk a lakosságot az elmúlt év történéseiről és az idei év tervezéséről. Ezúton arról számolhatok be, hogy nyertes pályázataink többsége már megvalósult vagy ezen szakaszában van. A jövőbeni rezsiköltségeink mérsékléséhez, illetve a környezettudatos szemlélet kialakításához nagy lépést tettünk az idei évben: önkormányzati épületeinket - óvoda, egészségház, községháza, művelődési ház - napelemekkel láttuk el. Tovább folytatjuk a klimatizálást nagyteljesítményű, energiatakarékos hűtő-fűtő klímákkal, így a napelemekkel a világításon kívül a fűtésre is tudunk energiát termelni. Az önkormányzat épületében az energiatakarékosságot szem előtt tartva a neon lámpatesteket LED fényforrásra cseréltük. A közeljövőben tisztasági festés lesz a hivatal épületében, illetve kazáncsere fog történni.

Az óvoda esetében az összes ablak redőnyzettel lett ellátva, majd a nyár folyamán a teljes fűtőkorszerűsítés fog megtörténni. Mivel ez időigényes nagy munka, ezért a szülők megértő hozzáállását kérjük a nyári szünetben, hiszen a nyitva tartásra befolyással lesznek a munkálatok. Erről az óvodavezető időben fogja az érintett szülőket tájékoztatni. Igyekszünk minden tőlünk telhetőt megtenni az óvodás családok zökkenőmentes mindennapjaiért. Szintén a nyár folyamán a megpályázott nagyméretű kalózhajó játék is megérkezik az óvoda udvarára, a gyerekek legnagyobb örömére. Az egészségháznál beszerzésre kerültek az orvosi eszközök, amelyek üzemeltetéséhez egy nagyteljesítményű laptopot vásároltunk önerőből.

A művelődési háznál elkészült a kemence egy cseréptetős fedéssel ellátott kültéri térrel, amely közösségi alkalmak színhelyéül szolgálhat. A konyha épülete is megújult: külső szigetelést kapott, belül zöldségelőkészítő lett kialakítva. A régi, úgynevezett tekepálya épületének szélső helyisége is komoly átalakításon ment keresztül az elmúlt hónapokban. A rendezvényeket, családi eseményeket segítve, az egészségügyi előírásokat figyelembe véve kialakítottunk egy tágas mosogatóhelyiséget és két tárolóhelyiséget. Itt

szeretném megjegyezni, hogy a konyha elavult tetőzetének cseréjére május hónapban pályázatot adtunk be. A temetőben található ravatalozó épülete is nagy átalakításon ment keresztül. Az épület új nyílászárókat kapott, a tetőcserepek kicserélésre kerültek illetve az épület hátsó részében mosdók kerülnek kialakításra. Ezen felül az épületet körülvevő járdarészt a mosdók irányába a helyben készült térkövekkel, illetve a ravatalozó bejáratánál már meglévő burkolatot újra rakással tették biztonságosabbá. A temetőben négy kandeláber kerül elhelyezésre, hogy a megfelelő megvilágítást biztosítsuk illetve kamerarendszer fogja a védeni a területet. Az épületben a drapéria, az ülőalkalmatosságok, az aljzat is megújításra került ezen pályázati forráson belül. A templomtól a temetőig elkészült a közterületi közvilágítás, növelve a kijáró lakosok biztonságát. Május hónapban újabb 85 millió Ft-ot meghaladó forrásra pályáztunk a Magyar Falu Programban, amelynek eredményét várjuk és ezekről is tájékoztatással leszek a tisztelt Lakosság felé. Továbbra is nagyon fontos Kardoskút élhetőségének, szépségének megőrzése. Folytatjuk az évtizedek óta tartó fásítást és virágosítást.

A művelődési ház Petőfi utcai részét kertész szakember bevonásával szeretnénk megújítani, fenntarthatóvá tenni. Az ABC előtti elöregedett akácfák is kivágásra kerülnek, helyükre új fákat fogunk a jövőben telepíteni. A nemrégiben meghirdetett veszélyes fák kivágására közel negyven ingatlanból érkezett jelzés. Fontos, hogy a mostani szélsőséges időjárásokat figyelembe vegyük és lehetőleg előzzük meg a nagyobb bajt.

Az iskola épületének kihasználásával kapcsolatban elindultak előlelépések. Mivel a korábbi igényfelmérés kapcsán körvonalazódott, hogy rövidtávon nincs megfelelő számú szülői igény helyben történő alsó tagozat indítására, így az épület állagmegóvása és hasznos kihasználása kell, hogy megvalósuljon. A Kardoskút Községért Közalapítvány hat évre szerződést kötött az önkormányzattal az iskola épületének és udvarának ingyenes használatba vételéről. Bízunk benne, hogy hamarosan megjelenik a pályázati kiírás civil szervezetek részére a Magyar Falu Programban. Ezt felkészülten, a szükséges dokumentumok birtokában várjuk. A Közalapítvány amint lehet, pályázatot fog benyújtani az épület nyílászáróinak cseréjére.

(Folytatás a 4. oldalon.)

(Folytatás a 3. oldalról.)

Emellett több ötlet is felmerült az év közbeni hasznosításra: a helyben működő civil szervezeteknek „Civil ház” létrehozása, táborok, kiállítások szervezése. Minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy Kardoskút egyik emblemikus épülete újra élettel teljen meg. Természetesen ehhez első lépésben a megfelelő infrastruktúrát kell kialakítani. Bízom benne, hogy év végén ismét egy sikeres évről tudok majd Önöknek beszámolni. Reményeim szerint meg tudjuk valósítani a lehető legnagyobb pályázati forrás igénybevételével az idei fejlesztési terveinket. Remélem, hogy több nyertes pályázattal fogunk az idén is zárni a Magyar Falu programban.

A település lakosságát 2020. március közepétől folyamatosan tájékoztattam a kormányzat által kiadott utasítások és egészségügyi javaslatok szerint a COVID-19 vírus elleni védekezés szükséges teendőiről. A rendkívüli jogrend idején nem működik a testület, a polgármester hozza a döntéseket. Ezek többségét a testület véleményének telefonos egyeztetésével tettem. Az alábbiakban szeretném megköszönni azt a felelősségteljes hozzáállást, amelyet a munkatársaim mellett a lakosság részéről is pozitívan tapasztaltam. A nem megszokott napi munkakörülmények, a veszélyhelyzet adta kezdeti félelem még nehezebbé tette azt a tevékenységet, amelyet a szociális és egészségügyi ágazatban munkát végző kollégáim egyébként is tesznek a mindennapokban. Igazi összefogásról tanúskodott az, hogy az első hívó szóra a község lakosai nagyszámban csatlakoztak a közmunka programban dolgozók mellé a maszkvarrásba. Köszönetem fejezem ki a varróknak,

az önkéntes segítőknek és Szemenyei Sándor helyi gazdálkodónak a vírus elleni védekezéshez felajánlott anyagi hozzájárulásáért illetve a Kardoskút Községért Közalapítványnak az alapanyagokhoz nyújtott segítségért. Az önkormányzat a lakosságtól díjmentesen felajánlott gumipertlik, ruhaanyagok mellé vásárolt méteráru anyagot, hogy minden háztartásba tudjunk juttatni a szájmasczkokból. Településünkre egy alkalommal érkezett a Dél-Békés Mentőcsoporttól 80 liter fertőtlenítő folyékony anyag. Intézményeink szükségletét követően a fentmaradó mennyiséget flakonokba adagoltuk és eljuttattuk a háztartásokba. Különböző védőfelszereléseket vásároltunk. Az intézményeinkbe szükséges fertőtlenítőszeres és egyéb védőfelszerelések beszerzése - főként az első időszakban - sajnos jóval több utánajárást és költséget igényelt. Mindeközben a háziorvosi és fogorvosi rendelés további működéséhez illetve a védőnői szolgálathoz vásároltunk egy-egy érintésmentes hőmérőt.

Azoknak az óvodás és iskolás korú gyerekeknek, akik azt igényelték, az otthon töltött időszakban minden hétköznap házhoz szállítottuk a napi élelmet a Fehér-tó Étteremből. Az Orosházán tanuló diákoknak a városból kellett ezt nap mint nap megoldani önkormányzatunknak. Az élelmezés költségeihez Kardoskút Község Önkormányzatának a normatíva felett, saját forrásból kellett hozzájárulnia. A védekezés összköltsége az eddigi időszak tekintetében nagyságrendileg egymillió forint. Továbbra is kérem Önöket, hogy észrevételeikkel, javaslataikkal keressenek engem, a képviselőket vagy a hivatal munkatársait.

Varga Pál polgármester

A vírushelyzet margójára

2020 elején talán egyikünk sem gondolta volna, hogy az ázsiai hírekben csak koronavírusként emlegetett COVID-19 hazánkban is felüti a fejét. Március első felében településünkön is szembesültünk azzal, hogy sorsunkat mostantól átszövi az a kórság, ami most világszerte sok áldozatot szed. Titokban talán mindenki reménykedett abban, hogy ez velünk itt, ebben a kis faluban nem

történhet meg. A hírek hallatán szívünk összehallat, s ha nagy nehezen kimozdultunk, akkor is félve indultunk el a legfontosabbak elintézésére is. Visszavonultságunkban volt időnk megtapasztalni, hogy milyen rossz, ha nem mehetünk át egy kicsit beszélgetni a szomszédokba, nem találkozhatnak a nagyszülők és az unokák, a szeretett családtagok. Sajnos a húsvét sem hozta

meg a vendégsereget. A közösségi együttlétek öröme, a kötetlen szabadidős tevékenységek sem múltak rajtunk az időt - mert most nem lehet. Talán átértékelődnek ezután az eddig szinte megszokottak tűnő mindennapi rutinjaink, jobban örülünk egymás viszontlátásának, a szomszédoknak, gyerekeknek és persze az egészségünknek. A ház körül már rend és tisztaság uralkodik - mert

jutott rá több időnk. Vajon átértékeljük-e ezután a kapcsolatainkat, a mindennapjainkat? Az eddig megélt kemény hetek után nem lehetünk elég hálásak a Jóistennek azért, hogy községünk lakóit mindezt idáig elkerülte a járvány. Nekünk, Békés megye kis szegletében élőknek a falusi csend és nyugalom megadatott. Élünk vele, vigyázzunk továbbra is egymásra! **VNB**

Új sorozatunk: Alkotó életutak

Ismerjük meg a törzsgyökeres kardoskúti idős embereket. Itt élnek közöttünk, tisztességes, becsületes munkával családot felnevelve, akik falunk elismert lakói. Interjú alanyom Héjja Bálintné - a mi Ili mamánk-, aki a 80. születésnapját ünnepli. Ősi tanyájukon él születése óta. Férjével, Héjja Bálinttal - aki falunk legeredményesebb és legidősebb sakkozója - 57 éve élnek együtt boldog házasságban, jóban-rosszban.

- Hogyan indult az életetek kint a tanyán?

Ott lakok, ahol születtem. Általános iskolai tanulmányaimat az Aranyadalmi, majd a Kardoskúti iskolában végeztem. 1959-ig a családi gazdaságban dolgoztam a szüleimmel együtt. Ebben az évben felmentem Budapestre a telefongyárba dolgozni. 1962-ben meghalt édesapám, így hazaköltöztem. A helyi Rákóczi Tsz.-ben helyezkedtem el, 27 bika gondozása volt a feladatom nő létemre. 1963-ban mentem férjhez a szomszéd tanyában élő Héjja Bálinthoz.

- Szabadidőtökben a mezőgazdasági munka mellett mi volt a kikapcsolódás?

Míg Budapesten éltem sokat kerékpároztam, kispuskalövészetben országos eredményeim voltak. Színházba járás a fővárosban a kedvenc időtöltésem volt. Örömmel emlékezem arra, hogy Honthy Hanna művésznőt élőben is láttam, hallottam szerepelni. A 60-as években Kardoskúton bérleti színházi előadások is voltak, de Orosházára is volt bérletünk. Férjemmel hétvégén - ha volt egy kis időnk -, orosházi éttermekbe jártunk szórakozni. Szívesen hallgattam az élő cigányzenét.

- Két fiú gyermeketek van, ők mikor születtek?

Bálint fiam 1964-ben, László fiam 1972-ben született. Kardoskútra jártak általános iskolába. Szakmát tanulnak, megházasodtak. Gyermekkoruk óta bevontam őket a tanya körüli mezőgazdasági munkákba. Korunknál fogva fiaink és menyecskéik folyamatosan veszik át a gazdálkodást. Az én feladatom a szakmai felügyelet és örülni az eredményeknek. Öt unokánk teszi boldoggá életünket, akik lediplomáztak, önállóak.

- 1982-től a kardoskúti iskolában dolgoztál. Mi volt a feladatod?

Tizenhét éven keresztül az iskola, óvoda ruháit, ágyneműit, abroszait mostam, vasaltam. Volt nekem a gyerekek között becenevem is! Úgy emlegettek: „kötőtisztogató néni”.

- Beszéljünk a tanyasi életről, a Te meglátásod szerint. Ahogy mi élünk, az egy életforma, én egy vérbeli gazdálkodó vagyok. Szeretem a szabad levegőt, a földet, az állatokat. Önellátásra vagyunk berendezkedve. Míg bírtuk fizikailag, volt fejőstehén és bika is. Anyakocákat tartottunk, szaporulatát meghizlaltuk, családi szükségletekre levágtuk, a többit eladtuk. Egész életemben tele volt az udvarunk aprójószággal: tyúk, kacsa, csirke. Saját keltetőm volt. Pár hét után előnevelten eladtam a kikelt csirkéket, kacsákat az ismerősöknek. Szerettem és még ezután is szeretnék piacra járni. Fiatalkoromban Hódmezővásárhelyen, majd Tótkomlóson volt a piacon bérelt helyem. A vevők keresték a finom tanyasi termékeket. Saját tulajdonú földjeinken egész életünkben gazdálkodtunk: búzát, kukoricát, napraforgót, tökört termeltünk. Külön figyelmet érdemel a fűszerpaprika termelése, amely komoly családi összefogást igényel, mert nagyon munkaigényes. Személyemben én vagyok a Héjja család „agronómusa”, a munkafolyamatok összehangolója, a beszerzés, a vetés, az aratás, értékesítés koordinátora.

- Kedves Ili mama! Beszélgetésünk végén kérdezném: jótanácsként mit adnál át a mai fiataloknak?

Nem kell félni a falusi, tanyasi élettől. Az egészséges alapanyagot nem a multik adják. „A tehén nem lila”! Bárhol élünk, keményen dolgozni kell. Értéket kell előállítani. A családot tisztességgel felnevelni.

- Köszönöm az interjút. Élmény volt veled beszélgetni! További jó egészséget kívánok!

Írta és fotó: Barna László

Irány Európa

Az irány a fontos, csak aztán a sebesség, mondogatja gyakran a hátrahagyott hét évtizedem. Megesett, hogy vezetés során elvitettem az utat, és bizony minden megtett km-rel kétszer olyan távolra kerültem célomtól. No meg az idő, a bosszúság.

Erre gondoltam a Rendelőből hazafele is. Néhány hónapja a jogosítványom lejárában volt, megújítása végett mentem az Orvosi rendelőbe. Rövid várakozás (felkészülés) után kissé meglepődtem, mikor a Doktornő szólt „feküdjön a vizsgálópadra, megvizsgáljuk”, és máris velem foglalkozott mindenki. EKG, vérnyomás, vércukor, látásvizsgálat. A Doktornő pedig figyelt, nyomkodott, hallgatózott, végül értékelt. Talán a korom miatti az alaposág - kérdeztem, de tévedtem.

„Ennek ez a rendje. Az alkalmasságról kell döntenem” - volt a tömör válasz.

Jó érzéssel jöttem el.

Úgy indultam, hogy csak pecsétért megyek, de egy szakszerű kivizsgálást kaptam, és még valami fontosat, a bizonyosságot, hogy jó az irány, csak így haladjunk

tovább minden téren, kitartóan!

Csakhogy, gyakran hiába az értő és lelkes személyzet, és hiába a már-már meglepően korszerű eszközállomány, ha mi - lakosság - nem ismerjük fel ennek értékét, fontosságát. Bizony-bizony, ha fáj a fogad, már alapos késésben vagy! Ez egyéb területeken is igaz.

Kezelné ugyan lehet a bajt, de az egészség a megelőzésben és a korai orvoslásban van, amiben gyakran hibázunk.

Csaknem minden téren van hatékony szűrővizsgálat, de alig 50%-os az igénylők aránya.

Bőven van mit változtatnunk az életmódunkon. Felhagyni a „rossz-szal”, javítani a „jó” arányát, hogy legyen esélyünk a teljességre, és az egészséges idős kor megélésére.

Vegyül hát észre, hogy a Rendelő nemcsak a betegek érdekében áll fenn.

Van tehát mit tennünk, csak tartsuk az irányt.

Az oldalt összeállította: Felföldi László

Házhoz jövő boldogság

Fotó: FL

Szerethető, rendezett kis település, csupa jószándékú emberrel. Megvan minden, ami fontos, és rengeteg a mindenféle program - szoktam mondogatni községünkéről, ha ismerős efelől érdeklődik.

Újból egy meglepetés: nőnap-i élményfestés. Nagyné Terike invitálta őket Budapestre. Valójában,

a Galéria ROUGE Festőklub és Élményműhely jött hozzánk Cserny Marianna és Laskai Ildikó festőművészek, festőtársak személyében, és hozták kiállítási anyagukat. Ragyogó színek, formák, a dinamizmus, no meg a boldogság sugárzik a kiállított képekről. Marianna szerint „festeni kell, mert festeni jóóó, a

festés maga a boldogság!” Ildikó szerint „a festés: az alkotás, a kibontakozás és az önkifejezés eszköze, ahol igazán otthon vagyok”. Tulajdonképpen a boldogságot áruljuk, és ez nagyszerű érzés - hangzott a bemutatkozóban, majd elfoglalta helyét az első nap tíz (festőtanonc) jelentkezője és kezdődött az élményfestés.

Úgy tűnt, mindegyikük kezdő, de a mintegy 3,5 órás feszült figyelem - alkotás - során meglepően szép művek készültek. Persze, másolni kellett, és a művészek ügyesen „vezették” a folyamatot, de az eredmény meglepő, a képek bizonyítanak.

Hogy a résztvevők közül lesz-e, aki folytatja, nem tudni, de nem is az a lényeg. Viszont a „varázslat” során minden jelenlévő boldognak látszott, és nem csak egy szép képpel, hanem jó érzéssel, elégedetten távozott.

Igazán hasznos és értékes időtöltés volt. Köszönjük a falu egésze nevében!

Kezdődik a szezon

Fájdalom gyógyhatással

Egyesek szerint Kardoskúton sok a méhész, a méhecskék pedig - szúrásukkal - zavarják az itt élők, főként a gyerekek mindennapjait.

Valóban. A méhek szúrása meglehetősen fájdalmas, azonban a méhméreg számos jótékony hatással is van a szervezetre.

A méhméreg a kifejlett dolgozó méhek váladéka, azt a méregzacskóban tárolják, és - főként veszélyérzet esetén - fullánkjukkal juttatják az áldozat szervezetébe. A sokféle aktív hatóanyaga közül jelentősebbek:

- Apamin, ami a szúrás fájdalomérzetét és kiterjedését eredményezi.
- Melitin, amely gyulladásgátló, és befolyásolja a hasnyálmirigy működését, az inzulintermelést.
- Foszfolipáz, ami véralvadást gátló, egyben akadályozza a légzőközpont működését.
- Hisztamin, ami értágító, vérnyomáscsökkentő.

A méhméreg jó hatással van a reumás megbetegedésekre, az ízületi gyulladásokra és az immunrendszerre. A méhszúrásos gyógymód több ezer éves, de napjainkban is használatos.

Az európai háziméh emberi közösségben „szocializálódott” kevésbé támadó, mérsékelt gyűjtő típus. A méhész gondoskodása nélkül - a méhbetegségek és kártevők miatt - tartós túlélésre képtelen.

Ázsiai társa lényegesen többet gyűjtő, de rendkívül agresszív, elvadulásra hajlamos típus. Hazánkban nem engedélyezett.

A méhszúrás:

- többségében múltó fájdalom vagy kellemetlenség, minden további gond nélkül.
- keveseknél kisebb rosszullét (gyengeség) nagyobb, akár napokig tartó duzzanattal.
- túlérzékenység esetén sürgős orvosi ellátást igénylő eset. Az érintett személyeknek az érzékenysükről tudniuk kell, mert méhszúrás bárhol érheti őket.

Méhszúrás esetén a fullánk a méregzacskóval együtt beszakad, tartalma így is a szervezetbe jut, minél hamarabb el kell (körömmel) távolítani. A méhész érdeke, hogy állományának folyamatosan tiszta vizet biztosítson, mégis előfordul, hogy némelyek rászoknak pl. a kutya vizére. Ilyen esetben célszerű az itatót négy napra, mintegy három méterrel arrább tenni. Méhek nélkül rossz lenne a világ. Nemcsak a zsongás és a méz hiányozna asztalunkról, hanem az élelmiszerek többsége is. Einstein szerint a méhek (beporzók) esetleges kipusztulását az emberiség legfeljebb négy évvel élné túl.

Van tehát miért tisztelni, szeretni Öket.

Felföldi László

A közalapítvány elmúlt évi beszámolója

A Kardoskút Községért Közalapítvány szervezésében két jelentősebb rendezvény került tavaly megszervezésre.

2019. május 25-én gyermeknapot tartottunk, melyet gyermekszínház, ügyességi vetélkedők, kézműves foglalkozás színesített. Ezen kívül fagyalattal és vattacukorral kedveskedtünk a gyermekeknek. A nyugdíjas klub tagjai társ civil szervezetek tagjai lelkesen sütötték a palacsintát, amely nagy sikert aratott. A gyermekek nagyon jól érezték magukat. 2019. október 5-én Egészségnapot szervezett Alapítványunk. A rendezvényt színesítettük, minden korosztály számára biztosítottunk programot. A résztvevők ingyenesen igénybe vehették a masszörök szolgáltatásait, ezen kívül fülgyertyázást, tibeti hangtál terápiát is lehetett igénybe venni. A gyerekeknek kerékpár ügyességi verseny volt. EFOP pályá-

zat keretében a délelőtti folyamán előadásokat lehetett hallgatni illetve különböző vizsgálatokat végeztek. Kézműves foglalkozás, egészséges ételek bemutatása mellett vásárlásra is volt lehetőség (méz, sajt stb.).

E napon Tibáné Hamvasi Zsuzsanna vérnyomásmérést, vércukor- és koleszterinszűrést végzett.

Külön támogatás segítségével dr. Képiró László bőrgyógyász anyajegyszűrést végzett, amelyet sokan igénybe vettek.

Az Alapítvány fennállása óta a gyermekek támogatása fontos szempont. A Falunapon 10 gyermek részesült összesen 60.000,-Ft díjazásban tanulmányi eredményeik, sporttevékenységük alapján.

Köszönjük támogatásukat!

Ramaszné Tóth Ibolya elnök

Mozgalmas évet zárt a turisztikai egyesület

Tisztelt Olvasók !

A Kardoskúti Faluszépítő és Turisztikai Egyesület 2019-ben mozgalmas évet hagyott maga mögött.

Két tagunk magas színvonalú kiállítással képviselte egyesületünket és településünket Budapesten és Mezőberényben. Andrékó Pálné országos megmérettetésen túljutva bemutatkozhatott a fővárosban és napokon keresztül bizonyíthatta tudását a nagyközönség előtt is. Kisné Károlyi Marianna Mezőberényben mutathatta be csodálatos babagyűjteményét a látogatók nagy meglepedésére. A már a fővárost is megjárta kiállítási anyag mindig kivívja a látogatók csodálatát. Nem véletlen, hiszen Marianna időt, pénzt, fáradságot nem ismervé mindig a tökéletességre törekszik. Az év során az előre tervezett programjainkat valósítottuk meg. Rendeztünk majálist, pusztalakodalmat, MOL - emlékünnepeket, részt vettünk a huszadik alkalommal megrendezett Fehértó Napja eseményen. A szezont a szokásos és már várt András-napi disznótorral zártuk.

Fogadtunk különböző kiránduló csoportokat, vezettünk pusztatúrákat lovas kocsival, vendégül láttunk óvodásokat, iskolásokat, felnőtt aktív dolgozókat és nyugdíjasokat is. Részt vettünk Orosházán meghívásra óvodai családi napon, szerveztünk a helyi óvodásoknak madárgyűrzési bemutatót, később a lakosságnak is egy alkalommal.

Bepótoltuk a fasorban a kiszáradt fákat, segítettünk a Petőfi úti rózsák ültetésében.

Több alkalommal szerveztünk közösségépítő és hagyományőrző céllal csigacsináló estet a résztvevők nagy örömére.

Összefoglalva az év eredménye számokban:

Nagy rendezvény : 5 db

Kiseb rendezvény: 5 db

Csoport fogadás : 7 alkalom

Összes fogadott vendég : 1040 fő

Ledolgozott munkaóra : 740 óra

Tisztelettel Kocsis Péter elnök

Húsz éves Kardoskút címere

2000-ben – a millennium jegyében – Kardoskút Község Önkormányzata pályázatot hirdetett a község címerének létrehozására. A terveket Kovács Ferenc grafikus készítette. Ugyanabban az évben kiadott a település egy színes kiadványt, köszöntve a település 50 éves évfordulóját. Az alábbi sorokban a címer

terveket készítő grafikus címer elemzését valamint a "Kardoskút 50 éves" című kiadványt olvashatjuk: címeralkotáskor nem hagyhatjuk figyelmen kívül a legfontosabb heraldikai elvet, mely szerint annál értékesebb egy címer, minél kevesebb motívumot sorakoztat fel a pajzsra. A címer elsődleges feladata ugyanis a megkülönböztetés, és sohasem az, hogy minél többet meséljen a tulajdonosáról.

A község neve már önmagában is kínálja azt a lehetőséget, melyre a címertan tudománya is ösztönöz: ahol arra lehetőség nyílik, beszélő-, vagyis névcímer szülessen.

A névcímer a településnév képi megfelelője. Az ilyen jellegű címereket – különlegességük okán – értékes címereként tartja számon a heraldika.

A címer beszélő jellege mellett szimbolizálja a természeti értékeket, a védelem alatt álló terület jellemző madarának, a daruak a megjelenítésével. A daru népszerű címerállat, ábrázolásának jellegzetes hagyománya van: címerekben mindig követ tartva jelenik meg. Ez szimbólum értékével magyarázható: őrt álló madár, aki a veszély közeledtét a kő leejtéséből adódó koppanással hozza tudomására környezeté-

nek. Őr szerepe a község címerében mögöttes jelentéstartalommal is bír: jelképezi azokat a polgárokat, akik őrzik, megóvják, továbbörökítik a település hagyományait és értékeit.

A színek jelentése: Arany /Nap/: értelem, ész, hit, tekintély, fenség, erény, erkölcsösség. Ezüst/Hold/: bölcsesség, tisztaság, őszinteség, ártatlanság, szemérmesség. Vörös /Mars/: hazaszeretet, önfelelődozás, tenni akarás, nagylelkűség. Kék /Jupiter/: elvhűség, állhatatosság, ellenálló képesség, bizalom. Zöld /Vénusz/: szabadság, szeretet, szépség, remény, örökkévalóság.

VP

Az idén hetven éves Kardoskút

Településünk fennállásának hét évtizedes évfordulója alkalmából az alábbiakban néhai Verasztó Sándor 2000 márciusában lejegyzett gondolatait közöljük.

A helységnev kialakulásával kapcsolatosan több legenda és írásos anyag áll rendelkezésre. Az írásos anyag (1-5) szerint:

1. Kardoskút a nevét egy Kardos nevű ember kútjáról kapta. Ez a kút a Hódmezővásárhely - Kardoskút - Pusztaszéli út szögletében volt az 1256 számozás szerint. (Nagy Gy. 1975. Parasztélet a vásárhelyi pusztán.)

2. Hódmezővásárhely - Kardoskút közút mellett van Molnár Imre tanyája, ebben a tanyában van egy nagyon régi gulya kút, feltételezések szerint erről kapta a nevét Kardoskút, mert ez a kút egy Kardos nevű emberé volt (Nagy Gy. 1975. 1391.)

3. Kardoskút külterületén (a mai lőtérrel szemben) 1896-ban egy nagy esőzés után találtak rá egy kútra a ma is meglévő laposrészen, melyet kiástak és egy deszkázott falú, igen bővizű kutat találtak. (Nagy Gy. 1975. 1172.)

4. Hódmezővásárhely - Kardoskút kövesút keleti folytatásában (jelenleg Munkácsy utca) volt egy dúllóút (Templom dúlló), ami tartott az Orosháza - Mezőkövácsháza útig, majd folytatódik a Cinkusi dúllóval (1310 sz. a hivatkozott könyvben.) A Cinkusi út jobb oldalán a Földvári határ közelében Pecercésháton található az 1423-as számmal megjelölt Régi - gulya - kút, amiről Kardoskút a nevét kapta, mivel ez a kút Kardos István tulajdona volt. (Nagy Gy. 1975. Parasztélet a vásárhelyi pusztán I. térképet is!) Erre a pontra a 2. oldalon vizsdatérek részletesen.

5. A fenti írásos anyagon kívül, 10 év különbséggel megjelent egy tanulmány, amiben szintén megtaláljuk a Kardoskút helységnevre történő feltevéseket, utalásokat, (Az orosházi tanyavilág átalakulása 1985). Ezen tanulmány kötet II.. adattárának 526. oldalán találjuk a Kardos-kút és Kardoskút-tanya elnevezéseket, amit nyugodtan kijelenthetünk: ez a megfogalmazás: itt kell keresni az igazságot, mert ez a kardoskúti falu elnevezésének bölcsője, nagy bizonyossággal, hiszen ha figyelembe vesszük az említett könyv 501. oldalán alul „Banga barma kútja”-nál leírtakat és átgondoljuk a 4. pontban leírtakkal, máris világosan látszik, hogy

arról a kútról van szó, amit keresünk, amiről a jelenlegi Kardoskutat elnevezték.

Összegezve:

Ha követjük a Vásárhelyi Puszták térképét, akkor láthatjuk, hogy 1284 - 1400 - 1310 sz. úton könnyedén elérjük a keresett 1423 sz.-l megjelölt kutat (4 sz. pont). Ugyanerre a helyre jutunk el akkor is, ha követjük az 5. pontban foglalt könyvben megjeleni térképet is, csupán számozási különbség van: 545 sz. van a keresett kút (Orosháza külterületi térképének kiegészítése után megkapjuk a dúllók összefüggéseit a Vásárhelyi Puszták térképéről) ...

Bonyolultnak látszik a bizonyítás, de teljesen reálisnak tartom, én is egymástól függetlenül vizsgáltam az írásokat, és ugyanoda jutottam, tehát részemről állítom és az oklevél is bizonyítja, hogy a Kardoskút elnevezés a Kardos - barma - kútjának nevéből alakult ki, amit később egyszerűsítettek, formáltak, újítottak (pld. Kardos-féle kút, Kardos-kútja, Kardosék-kútja stb). Ezt az 1745-ből származó oklevél is bizonyítja.

A barma szó az kulcs-szó a Kardos - barma - kútjában, hiszen ez tartalmazza a lényegét: Kardos nevű ember barma(i) számára ásott kút. Később a barma szót elhagyták, mivel a kút úgyis ismertté vált és így lett a Kardos (barma)kút-ból Kardoskút.

A fenti feltevés közel áll(hat) az igazsághoz, mivel ha figyelembe vesszük az akkori viszonyokat (1700-as évek) egy hatalmas pusztaságban egy barmokat (mai nyelven gulyákat) itató kút megépítése nem volt egyszerű, tehát ritkaság számba ment, ezért válhatott híressé, ismertté. A másik szempont a kút helyének megválasztása:

- viszonylag közel volt az akkori forgalmas földutakhoz (Göböllyhajtó út - Orosháza - Csabai út, Orosháza - Szentés, Hódmezővásárhely - Békéscsaba stb.) és tudták itatni az átvonuló csordát is.

Fontos volt az, hogy olyan kút legyen, ami a legnagyobb szárazság esetén is kellő mennyiségű, jó vizet adjon, ezért biztosan nagyon jól meg volt építve kár, hogy feledésbe ment, jó lenne felkeresni és valóban meggyőződni az állításokról, és ha bizonyossá válik, akkor azt a helyet méltóan megjelölni javaslom.

Települési statisztika

Az alábbi szám adatok Kardoskút község lakosságának vonatkozásában került kigyűjtésre 2020. június 1-én.

Lakosságszám: 821 fő. Ebből nő 419 fő, férfi 402 fő. Legidősebb nő és férfi lakosunk egyaránt az idén töltik a 90. életévüket. 11 születés mellett 2 halálozás az eddigi anyakönyvi számadat. A 18 év feletti lakosságot tekintve 311 fő házas/bejegyzett élettársi kapcsolatban él, míg 80 fő elvált és 231 fő nőtlen/hajadon.

Életkori megoszlása településünknek:

0-6 év közöttiek 41 fő

6-14 év közöttiek 48 fő

14-18 év közöttiek 30 fő

18-65 év közöttiek 537 fő

65-80 év közöttiek 118 fő

80 év feletti 47 fő.

Kenyérünnep Kardoskúton

Kardoskút Község Önkormányzata a MOL Nyrt. támogatásával, a helyi civil szervezetekkel együttműködésben **2020. augusztus 20-ra Kenyérünnepet** szervez a művelődési ház udvarára.

Előzetesen szeretnénk tájékoztatni a lakosságot, hogy a nemzeti ünnepen délutántól előzenés gyermek- és felnőtt műsorokkal, díjmentes vacsorával és egyéb programokkal várjuk az érdeklődőket.

Kérjük, hogy figyeljék a rendezvény hamarosan megjelenő plakátját.

A vacsora igénybevételéhez előzetes regisztráció szükséges, legkésőbb 2020. augusztus 5-ig (tel.: 06-20-291-96-88 Vargáné Neller Borbála).

Igazgatási szünetek

A Hivatal 2020. évi munkarendjében a nyári igazgatási szünetek időpontjai:

I. 2020. június 22. (hétfő) naptól 2020. június 26. (péntek) napig tart.

II. 2020. augusztus 17. (hétfő) naptól 2020. augusztus 21. (péntek) napig tart.

A nyári igazgatási szünetben - 2020. június 24-én (szerda) és 2020. augusztus 19-én (szerda) 8.00 órától 12.00 óráig - a hagyatéki és az anyakönyvi ügyintézés teljes körűen történik.

Radics Vivien

Verasztó Sándor: Kardoskút

Kardoskút - Kardoskút motyogom nevedet.
Közben azon gondolkodom honnan is eredhet.
Örök nagy kérdés: a tyúk vagy a tojás –
- a kardos vagy a kút.
Erre feleletet adni csak a jóisten tud.

Az, hogy neved létrejött, annyi bizonyos,
Különben nem lenne miről gondolkodni most.
Jó is, hogy így történt, jó, hogy- létezel,
Az, hogy ki által, most nem is érdekel.

A nagy mesék is így kezdődnek: hol volt - hol nem volt.
A Te neved is hasonlóan hol volt, hol nem volt.
Volt egyszer egy Kardos, annak volt egy kútja
Ez volt a Kardos-koma kútja,
Ezen kút körül Kering a legenda.

Legenda ez nem más, hiszen bizonyítva nincsen
Bár sokan próbálkoztak már ezzel,
Kisebb -nagyobb sikerrel.
Kutatták, leírták - beszélgettek róla,
Azonban ez ideig kútba esett a téma.

Nagy fába vágja a fejszéjét aki nevedet kutatja,
Meri a kút gémiét gazdája keményfából faragtatta.
A kút meder - ahol merül a veder - az is egy csoda volt,
Mert a végtelen pusztán nem sok ilyen volt.

Régen volt, igaz volt
Nem mese volt,
Mert ha mese lett volna,
A neved most nem Kardoskút volna.

(Kardoskút, 1999. december 31.)

Impresszum

Kardoskúti Hírmondó

Kardoskút község ingyenes, közéleti időszaki lapja

Lapalapító: Kardoskút Község Önkormányzatának

Képviselő-testülete

Szerkesztőség címe: 5945, Kardoskút, Március 15. tér 1.

Tel.: +36/68/429-023, **e-mail:** ujsag@kardoskut.hu

Felelős kiadó: Móra Ferenc Művelődési Ház és Községi Könyvtár

Felelős szerkesztő: Vargáné Neller Borbála Tünde

Szerkesztőség tagjai: Fekete Zita, Radics Vivien,

Barna László és Felföldi László

Nyomdai kivitelezés: Kolorprint Kft.

Készült 350 példányban

Terjesztve: Kardoskút településen

ISSN 2062-2562 (nyomtatott), ISSN 2062-2570 (online)

Információkat, híreket, javaslatokat szívesen fogadunk.

Gólyafiókákat mentettek a kardoskútiak

Fotó: VP

Elpusztult annak az egyetlen kardoskúti gólyafészeknek az egyik lakója, amelyben két fiókát nevelt a madárpár. A megmaradt gólyákat a szentesi madárkórházba szállították.

Köztudottan természetbarát emberek laknak Kardoskúton. Figyelnek az őket körülvevő közeli s távoli természeti értékeikre. Van abból szép számmal erre felé. A község egyetlen gólyapárja is üdítő látványt nyújt, a madarakat is szemmel tartják. Varga Pál szombaton rossz híreket kapott.

– Tisztelt kardoskúti lakosok! Sajnos elpusztult a bolt előtti oszlopon fészkelő gólyák közül az egyik. A kicsinyek mentése hamarosan megkezdődik, ezért a település egyes részein rövid ideig tartó áramszünet várható – adta híréül.

A település vezetője érdeklődésünkre elmondta, lakossági bejelentést kapott, hogy kedvenc gólyapárjuk egyik tagja elpusztult az Orosháza-Tótkomlós közötti út mellett.

– Felhívtam a szakembereket, akik elmondták, hogy nagy valószínűséggel egyedül nem tudja felnevelni az életben marad gólya a kicsinyeket (a két fiókát). Felvettem a kapcsolatot a Körös-Maros Nemzeti Parkkal és az NKM Áramszolgáltatóval.

Nagyon segítőkészek bizonyult mindenki. Azonnal jöttek, a gólyákat elvitték a szentesi madárkórházba – mesélt a fejleményekről Varga Pál.

Kocsis Péter képviselő ment fel az emelőkosárban a gólyákért, majd Lengyel György, a Körös-Maros Nemzeti Park helyi tájegység-vezetője vette át őket, s vitte Szentesre a fiókákat.

– A fészkekben őrködő gólyánk a kosár megemelkedéséig a fészkekben volt. Utána elrepült, de felettünk körözött. Pár napig biztosan keresi majd a kicsiket, a párját. Bízunk benne, hogy jövőre újra visszatér hozzánk és költ – tette hozzá a polgármester.

Az oldal forrása: Csete Ilona - BEOL.hu

Pünkösdi zarándoklat

Fotó: VNB

Korán reggel gyülekeztek a III. pünkösdi zarándoklatra az orosházi katolikus templom előtt a jelentkezők. Majd hetvenen indultak útnak Orosházáról, a 28 kilométerre lévő Kopáncspusztára Viczián Zoltán túravezetővel.

Érintették Kardoskút-Pusztaközpontot, Békéssámson is. Három résztávra osztották a hosszú utat, ki-ki edzettségi állapotának megfelelő távra csatlakozhatott a menethez. Ezzel a lehetőséggel éltek is sokan. A jósolt eső elkerülte őket, ragyogó idő kísérte útjukat. Megálltak a kardoskúti Fecskés-parton, ahol Varga Pál polgármester várta a zarándoklat résztvevőit és a volt iskola helyén állított emlékműnél visszaemlékezésre is jutott idő, no meg pihenésre. Békéssámson határában, Nepomuki Szent János szobrának a környezetét Annus István polgármester szénítgette előző nap, hogy méltó környezet várja a túrázókat, hiszen ott is megálltak, majd betértek a helyi templomba. A végcél pedig a nagykopáncsi Árpád-kori templom volt idén is.

Tíz éves lett a Hírmondó

2010 őszén jelent meg a Kardoskúti Hírmondó első próbaszáma, amit még egy, a karácsonyi lapszám követett. A kedvező fogadtatás után 2011-től bejegyzett helyi időszaki újságként kezdtük meg a lakosság folyamatos időszaki tájékoztatását.

Az elmúlt évtizedről mi sem tesz jobban bizonyosságot, mint az eddig megjelent 39 lapszám, benne településünk legjelentősebb eseményeivel, törté-

néseivel. Évtizedek múlva, a minket követőknek a Kardoskúti Hírmondó helytörténeti jelentőséggel is fog bírni - ha visszanezünk utódaink. A lap első főszerkesztőjeként több munkatárssal is dolgoztam együtt. Az induláskor dr. Mészáros Erzsébet korábbi jegyző, Verasztó József, Rajki Judit, Buzai Csaba és Varga Pál alkotta szerkesztőségünket. Időszakonként személyi változások voltak, de a leglényegesebb, a lakos-

ság korrekt tájékoztatása mindig is célunk maradt. Nem gondoltuk volna, hogy eljön az az idő is, amikor fel kell függeszteni a megjelenést - az idei év első felét nem várt világtörténelmi befolyásolta. A vírushelyzet sok mindent átalakított, események sokasága maradt el, közben élethelyzetünket egészen másképpen kellett megélni, a mindennapokat elrendezni. Az égető információk, tájékoztatások nem várathattak magukra, nap

nap után a postaládákban volt a helyük. Most talán nyugodtabb lett a helyzet, s bízunk benne, hogy a Hírmondó ezután is több jó hírt és eseményt tud majd megosztani a kedves Olvasókkal. Bízunk benne, hogy a lelkes, önkéntes tollforgatók - az Önök javaslataira és írásaira is számítva - tovább éltetik a most tíz éves újságot.

Vargáné Neller Borbála
főszerkesztő

Az első szerkesztőség:

Alsó fotó: szakmai nap Budapesten a MÚOSZ székházában, Gönczi Máriával, a MÚOSZ alelnökével. A szerkesztőségi tagokon kívül Varga Pál polgármester és Kocsis Péter képviselő kísérték a csoportot.